

uden Spor af Vederlag ladet udarbejde et Register til Statstidenden i de senere Aar. Men den har, som sagt, kun smaa Midler. Naar den i Aar har tilladt sig at søge om et Statstilskud paa 600 Kr., var det, for at man kunde gøre Meddelelserne til et Tidsskrift, der kunde være et Bindeled mellem de 38 Foreninger og Institutioner, der findes indenfor Foreningen. I Sverige, Norge og Tyskland har man Foreninger af lignende Art, meget store Foreninger, der arbejder meget og udmærket for historisk Forskning og for at udvikle og fremme den historiske Sans.

Endelig har jeg et lille Spørgsmaal, som angaar Grønland. Jeg maa tilstaa, jeg ved ikke rigtigt, hvem af de højtærede Ministre jeg skal henvende det til. Jeg vil forme min Henvendelse som et Spørgsmaal, idet jeg spørger den højtærede Kultusminister og den højtærede Indenrigsminister, om der er en særlig Grund til, at et Lønregulativ for de vestgrønlandske Kateketer, der er udfærdiget den 10. Juni 1903 af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, er blevet trykt op netop nu. Dette Lønregulativ slutter nemlig med nogle Bemærkninger, som jeg ikke kan finde helt heldige. Der staar med Hensyn til de forskellige Lønsatser, at det er overgivet til Administrationen i de enkelte Tilfælde at afgøre, hvorvidt Lønregulativet skal overholdes, og saa føjes der yderligere til: Hvor særlige Omstændigheder skulde gøre sig gældende, kan man bestemme en lavere Lønning, ligesom det overhovedet skal være en Forudsætning for enhver Oprykning paa en højere Løn, at der ikke er Grund til Misfornøjelse med den paagældende Kateket. Jeg er naturligvis temmelig ukendt med disse Forhold, og jeg stiller derfor det Spørgsmaal, om der er nogen særlig Grund til, at Lønregulativet er blevet trykt op nu. Jeg kunde tænke mig, at der var Grund til at udfærdige et saadant Lønregulativ i 1903, men Forholdet har forandret sig meget siden. I Aaret 1903 havde den danske Stat, saa vidt jeg erindrer, overtaget en Del Missionsstationer efter Hernhutterne, og Forholdene laa da ganske uordnede hen, men siden har vi faaet en Lov, der har ordnet det grønlandske Kirke- og Skolevæsen, og en ganske planmæssig Uddannelse af Kateketer. I 1912 traadte de første fuldt uddannede Kateketer i Arbejde. Mange af dem er danske Grønlændere. Der er naturligvis megen Misfornøjelse med denne Bestemmelse. Det er, om jeg saa maa sige, en meget kraftig grønlandsk

§ 8, der findes i denne Tilføjelse. Dertil kommer nu, at man er begyndt ganske langsomt og forhaabentlig paa pædagogisk Vis at indføre et Selvstyre i Grønland gennem kommunale Raad og Landsraad. Gennem disse bliver mange Gange Kateketerne valgt som Repræsentanter for Befolkningen, og der kan da komme en Mod sætning frem mellem de stedlige Inspektører eller Embedsmænd og Kateketerne. Hvis ærede Medlemmer vil gennemlæse de Meddelelser fra Grønland, der er omdelte, vil de se, at der under Forhandlingerne forskellige Steder har været nogen Divergens mellem Kateketen, der staar som Ordfører for Befolkningen, og Embedsmanden, idet Kateketen ønsker, at det skal være en Grønlænder, der anbringes som Leder af f. Eks. Rævestutterier, og ikke Danske. Jeg tillader mig at henlede Opmærksomheden paa dette, fordi det forekommer mig, at hvis der ikke er nogen særlig Grund til det, vilde det være rart, om navnlig den sidste Bestemmelse kunde blive strøget, da jeg synes, den er ikke alene meget udemokratisk, men ogsaa i høj Grad upædagogisk overfor det Folk, man vil opdrage til Selvstyre.

Saa til Slut et Par Bemærkninger til de ærede Medlemmer, der har udtalt sig om den almindelige politiske Situation. Den Fredstilstand, som vi nu lever i takket være Grundloven, er jo blevet benævnt paa Latin *Treuga Dei*, og hele denne Debat har givet forskellige Bidrag til dette Begrebs Forstaaelse. Det ærede Medlem fra Kolding (Laursen) gav os en teoretisk Forklaring af Ordet, vistnok paa en Maade, der vil være os uforglemmelig meget længe, og det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) viser os hver 8de Dag fra det rødt betrukne Podium, han har rejst udenfor denne Sal, hvad *Treuga Dei* betyder i Praksis. Disse forskellige Bidrag til Forstaaelsen af denne Fredstilstand kan være mere eller mindre værdifulde, men der er ingen Tvivl om, at denne Tilstand er en Kendsgerning, og den har i høj Grad mærket de forskellige, der har talt, og som har beskæftiget sig bl. a. med det Parti, jeg har den Ære at tilhøre. Det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup) afholdt sig helt fra at tale Storpolitik, men nøjedes med at fremsætte sin Kritik som smaa Sidebemærkninger. Det ærede Medlem fra Hjørring (J. Sørensen) skænkede derimod vort Parti en mere indgaaende Omtale, „faldt for Fristelsen“ til at gøre det, som det ærede Medlem sagde. Det ærede Medlem talte med megen faderlig Værdighed,